

III

(Vorbereidende handelingen)

EUROPESE CENTRALE BANK

EUROPESE CENTRALE BANK

ADVIES VAN DE EUROPESE CENTRALE BANK

van 2 maart 2012

inzake een voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een actieprogramma inzake uitwisselingen, bijstand en opleiding voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij (het programma „Pericles 2020”)

(CON/2012/17)

(2012/C 137/02)

Inleiding en rechtsgrondslag

Op 26 januari 2012 ontving de Europese Centrale Bank (ECB) een verzoek van de Raad van de Europese Unie om een advies inzake een voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een actieprogramma inzake uitwisselingen, bijstand en opleiding voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij (het programma „Pericles 2020”) ⁽¹⁾ (hierna de „ontwerpverordening”). Op 6 februari 2012 ontving de ECB een tweede verzoek van het Europees Parlement om een advies inzake dezelfde ontwerpverordening.

De adviesbevoegdheid van de ECB is gebaseerd op artikel 133 en artikel 127, lid 4 en artikel 282, lid 5, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Overeenkomstig de eerste volzin van artikel 17.5 van het Reglement van orde van de Europese Centrale Bank heeft de Raad van bestuur dit advies goedgekeurd.

1. Algemene opmerkingen

1.1. Het Pericles-programma is een programma inzake uitwisselingen, bijstand en opleiding voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij en daarmee verband houdende fraude. De ontwerpverordening zal de rechtsgrondslag van het Pericles-programma, dat eind 2013 ⁽²⁾ afloopt, vervangen en het aldus tot eind 2020 verlengen. De ECB herhaalt dat zij het Pericles-programma een nuttige bijdrage acht aan de reeds door de ECB, Europol en nationale overheden in hun strijd tegen valsemunterij met de euro ondernomen activiteiten ⁽³⁾. De ECB is ervan overtuigd dat het Pericles-programma zal blijven bijdragen aan de instandhouding van de integriteit van eurobankbiljetten, waaronder de tweede serie eurobankbiljetten.

⁽¹⁾ COM(2011) 913 definitief.

⁽²⁾ Oorspronkelijk werd het Pericles-programma vastgesteld bij Besluit 2001/923/EG van de Raad van 17 december 2001 tot vaststelling van een actieprogramma inzake uitwisselingen, bijstand en opleiding voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij (programma „Pericles”) (PB L 339 van 21.12.2001, blz. 50). Besluit 2001/923/EG van de Raad werd uitgebreid tot lidstaten die niet behoren tot het eurogebied bij Besluit 2001/924/EG van de Raad van 17 december 2001 houdende uitbreiding van de werking van het besluit tot vaststelling van een actieprogramma inzake uitwisselingen, bijstand en opleiding, voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij (programma „Pericles”) tot de lidstaten die de euro niet als munteenheid hebben aangenomen (PB L 339 van 21.12.2001, blz. 55). Opeenvolgende wijzigingen van Besluit 2001/923/EG van de Raad breidden de werkingssfeer van het Pericles-programma uit en verlengden de duur ervan tot en met 31 december 2013.

⁽³⁾ Zie paragraaf 1 van ECB-Advies CON/2006/35 van 5 juli 2006 op verzoek van de Raad van de Europese Unie inzake twee voorstellen voor besluiten van de Raad met betrekking tot het actieprogramma inzake uitwisselingen, bijstand en opleiding voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij (programma „Pericles”) (PB C 163 van 14.7.2006, blz. 7). Alle ECB-adviezen worden gepubliceerd op de ECB-website op <http://www.ecb.europa.eu>

1.2. De ECB benadrukt haar actieve betrokkenheid bij de strijd tegen de valsemunterij met eurobankbiljetten. Met name ontwikkelt de ECB ontwerpen van bankbiljetten en geavanceerde technische kenmerken van eurobankbiljetten, waardoor het publiek en deskundigen echte bankbiljetten van vervalsingen kunnen onderscheiden. Om valsemunters voor te blijven, is het algemeen gebruik de kenmerken van bankbiljetten na een aantal jaren in omloop te verbeteren. Het Eurosysteem treft deze voorzorgsmaatregel ook en zal binnenkort de productie van een tweede serie eurobankbiljetten initiëren. Daarnaast analyseert de ECB nieuwe types vervalsingen in haar Analysecentrum voor Nagemaakte Bankbiljetten (ANB) en gebruikt de vergaarde kennis om handhavingsautoriteiten beter te adviseren. Daarnaast coördineert het ANB de verspreiding van alle bekende technische en statistische gegevens inzake nagemaakte eurobankbiljetten aan alle betrokken partijen.

2. Specifieke opmerkingen

2.1. Het tweede lid van artikel 4 van de ontwerpverordening zet een methode uiteen voor de beoordeling van het verwezenlijken van de specifieke doelstelling van het programma Pericles 2020. Dienaangaande hangen resultaten niet slechts af van effectief optreden uit hoofde van het programma Pericles 2020, maar tevens van een aantal externe factoren, waaronder het aantal vervalsingen in omloop, de beschikbaarheid van voldoende mankracht, financiële en technische middelen voor handhavings- en juridische autoriteiten, en van de tenuitvoerlegging van andere voor deze autoriteiten georganiseerde opleidingsprogramma's. Dienovereenkomstig dient het programma te worden beoordeeld op grond van alle aspecten die valsemunterij en fraude met de euro beïnvloeden. Bijgevolg beveelt de ECB aan dat de ECB en Europol volledig worden betrokken bij de beoordeling van het programma Pericles 2020, zoals bepaald in artikel 12, lid 3 en 4 van de ontwerpverordening.

2.2. Uit hoofde van het Pericles 2020 programma kunnen door deelnemende lidstaten ingediende voorstellen deelnemers uit derde landen betreffen, indien hun aanwezigheid relevant is voor de bescherming van de euro. Enerzijds zij voor afschrikking van valsemunterij met de euro en van fraude het nut erkend van betrokkenheid van derde landen bij het Pericles 2020 programma, anderzijds dient de betrokkenheid van derde landen aangewezen en evenredig te zijn.

2.3. De ECB merkt op dat artikel 8, lid 2 onder a) en c) en artikel 10, lid 3 van de ontwerpverordening verwijzen naar het gebruik van opsporingsapparatuur en het voorzien van subsidies voor het aankopen van uitrusting. De ECB steunt het voorstel voor het terbeschikking stellen van subsidies voor de aankoop van algemene laboratoriumuitrusting, zoals microscopen, infrarood leesapparatuur, krompassers, zwartingsmeters, micrometers, leesapparatuur voor conductiviteit en magnetisme, welke apparatuur het onderzoeksproces ondersteunt en niet specifiek is ontworpen of op de markt gebracht als opsporingsapparatuur voor valsemunterij. De ECB is van mening dat slechts de op haar website vermelde opsporingsmachines en –apparatuur voor vals geld als betrouwbaar kunnen worden beschouwd, zulk gezien de bevredigende testresultaten met een reeks actuele vervalsingen en echte bankbiljetten met verschillende slijtagekenmerken. Dergelijke machines en apparatuur zijn evenwel bedoeld voor de professionele geldverwerkers en gaan in het algemeen veel verder dan nodig voor de gespecialiseerde anti-valsemunterij autoriteiten die in artikel 8, lid 2, onder c) van de ontwerpverordening als doelgroep wordt genoemd⁽¹⁾. Om die reden is de ECB van mening dat het niet aangewezen is de financiering te overwegen van de aankoop van valsgelddetectoren met middelen van het programma Pericles 2020 noch dat gespecialiseerde anti-valsemunterij instellingen valsgelddetectoren gebruiken.

2.4. Het zou goed zijn indien de Commissie, de ECB en Europol samen uit hoofde van het programma Pericles 2020 te financieren initiatieven te onderzoeken⁽²⁾, waardoor duplicatie en overlapping wordt voorkomen tussen het programma Pericles 2020 en andere relevante programma's en activiteiten en tevens de ontwikkeling wordt verzekerd van een gemeenschappelijke strategie tegen valsemunterij met de euro en fraude. Derhalve dienen overweging 7 en artikel 11 van de ontwerpverordening te worden gewijzigd met het oog op: a) de tijdige raadpleging van de belangrijkste betrokken partijen door de

⁽¹⁾ Daarenboven, uit de effectenbeoordeling (SEC(2011) 1615 definitief) volgt duidelijk dat de financieringsmogelijkheden voor de aankoop van uitrusting verwijst naar bevoegde nationale (uit derde landen afkomstige) anti-valsemunterij instellingen die de euro tegen valsemunterij beschermen met de bijzondere nadruk op gespecialiseerde instellingen die optreden in gevoelige derde landen met andere prioriteiten dan het bestrijden van valsemunterij met de euro.

⁽²⁾ Zie paragraaf 8 van ECB-Advies CON/2005/22 van 21 juni 2005 op verzoek van de Raad van de Europese Unie inzake twee ontwerpbesluiten van de Raad inzake uitwisselingen, bijstand en opleiding, voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij (programma „Pericles”) (PB C 161 van 1.7.2005, blz. 11), en paragraaf 2.2 van ECB-Advies CON/2006/35 van 5 juli 2006 op verzoek van de Raad van de Europese Unie inzake twee ontwerpbesluiten van de Raad inzake uitwisselingen, bijstand en opleiding, voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij (programma „Pericles”) (PB C 163 van 14.7.2006, blz. 7).

Commissie inzake het jaarlijkse werkprogramma; en b) het verkrijgen van instemming van de ECB en Europol inzake het jaarlijkse werkprogramma met het oog op de vaststelling ervan ⁽¹⁾. Dienaangaande dienen de ECB en Europol voldoende tijd te krijgen voor het bestuderen van het jaarlijkse werkprogramma en kenbaar maken van hun standpunten voor de discussie binnen het aangewezen raadgevende comité.

- 2.5. De ECB verwelkomt artikel 12, lid 1 van de ontwerpverordening dat de Commissie bij de uitvoering van het Pericles 2020 programma noopt tot samenwerking met de lidstaten middels raadpleging in de verschillende uitvoeringsfasen, rekening houdend met relevante door andere bevoegde entiteiten getroffen maatregelen, met name ECB en Europol. Enerzijds verzekert artikel 12, lid 1 van de ontwerpverordening een voldoende mate van samenwerking op het niveau van de Unie, alsook consistentie tussen het Pericles 2020 programma en andere relevante programma's en activiteiten, anderzijds beveelt de ECB de Commissie aan voldoende tijd te gunnen om de documentatie inzake het jaarlijkse werkprogramma te bestuderen, voorafgaande aan de raadpleging ter zake van de ECB en Europol binnen het aangewezen raadgevende comité.
- 2.6. De ECB beveelt aan ontwerpartikel 12, lid 3 en 4 te wijzigen opdat de ECB en Europol betrokken kunnen worden bij de beoordeling van de effectiviteit en de efficiëntie van het Pericles 2020 programma en de mogelijke verlenging, wijziging of opschorting ervan.

Gedaan te Frankfurt am Main, 2 maart 2012.

De president van de ECB
Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Zie paragraaf 8 van Advies CON/2005/22.

BIJLAGE

Formuleringsvoorstellen

Door de Commissie voorgestelde tekst	Door de ECB voorgestelde wijzigingen (1)
<p>Wijziging 1</p> <p>Overweging 7 van de ontwerpverordening</p>	
<p>„(7) Er dient voor te worden gezorgd dat dit actieprogramma van de Unie in overeenstemming is met andere programma's en activiteiten en deze aanvult. Voor de uitvoering van dit programma dient de Commissie, in het kader van het passende, bij Verordening (EG) nr. 1338/2001 ingestelde raadgevend comité, het nodige overleg te plegen met de belangrijkste betrokken actoren (met name de door de lidstaten aangewezen bevoegde nationale autoriteiten, de ECB, en Europol) ter evaluatie van de behoeften op het gebied van de bescherming van de euro, in het bijzonder met betrekking tot uitwisselingen, bijstand en opleiding.”</p>	<p>„(7) Er dient voor te worden gezorgd dat dit actieprogramma van de Unie in overeenstemming is met andere programma's en activiteiten en deze aanvult. Voor de uitvoering van dit programma dient de Commissie tijdig voorafgaande aan de goedkeuring van het jaarlijkse werkprogramma, in het kader van het passende bij Verordening (EG) nr. 1338/2001 ingestelde raadgevend comité, het nodige overleg te plegen met de belangrijkste betrokken actoren. (Met name dient de Commissie de door de lidstaten aangewezen bevoegde nationale autoriteiten te raadplegen, en om instemming van de ECB, en Europol) ter zake van het jaarlijkse werkprogramma te verzoeken ter evaluatie van de behoeften op het gebied van de bescherming van de euro, in het bijzonder met betrekking tot uitwisselingen, bijstand en opleiding.”</p>

Uitleg

De Commissie, de ECB en Europol hebben er baat bij indien zij gezamenlijk in de context van het jaarlijkse werkprogramma uit hoofde van het Pericles 2020 programma te financieren initiatieven onderzoeken. Dat gezamenlijke onderzoek zou kunnen helpen vermijden dat duplicatie en overlapping ontstaan tussen het Pericles 2020 programma en overige relevante door de ECB, Europol en bevoegde nationale autoriteiten ondersteunde programma's en activiteiten. Daarenboven zou deze benadering de ontwikkeling verzekeren van een gezamenlijke strategie tegen valsemunterij met de euro en fraude. Derhalve stelt de ECB wijziging van overweging 7 van de ontwerpverordening voor met het oog op: a) De tijdige raadpleging van de belangrijkste betrokken partijen door de Commissie inzake het jaarlijkse werkprogramma; en b) het verkrijgen van instemming van de ECB en Europol inzake het jaarlijkse werkprogramma met het oog op de vaststelling ervan.

Wijziging 2

Artikel 11 van de de ontwerpverordening

<p>„Artikel 11</p> <p>Jaarlijks werkprogramma</p> <p>Voor de uitvoering van het programma stelt de Commissie jaarlijkse werkprogramma's vast. Daarin worden de doelstellingen, de verwachte resultaten, de wijze van uitvoering en het totaalbedrag van het werkprogramma opgenomen. Zij bevatten ook een omschrijving van de te financieren acties, een indicatie van het voor elke actie toegewezen bedrag en een indicatief tijdschema voor de uitvoering. [...]"</p>	<p>„Artikel 11</p> <p>Jaarlijks werkprogramma</p> <p>Voor de uitvoering van het programma De Commissie stelt jaarlijkse werkprogramma's vast, zulks na tijdige raadpleging van de belangrijkste betrokken partijen inzake ontwerpen van het jaarlijkse werkprogramma's en nadat instemming is verkregen van de ECB en Europol. Daarin worden De jaarlijkse werkprogramma's bevatten de doelstellingen, de verwachte resultaten, de wijze van uitvoering en het totaalbedrag van het werkprogramma opgenomen. Zij bevatten ook een omschrijving van de te financieren acties, een indicatie van het voor elke actie toegewezen bedrag en een indicatief tijdschema voor de uitvoering. [...]"</p>
--	--

Uitleg

De Commissie, de ECB en Europol zullen er baat bij hebben indien zij gezamenlijk uit hoofde van het Pericles 2020 programma te financieren initiatieven onderzoeken. Dat gezamenlijke onderzoek zou kunnen helpen vermijden dat duplicatie en overlapping ontstaan tussen het Pericles 2020 programma en overige relevante door de ECB, Europol en bevoegde nationale autoriteiten ondersteunde programma's en activiteiten. Daarenboven zou deze benadering de ontwikkeling verzekeren van een gezamenlijke strategie tegen valsemunterij met de euro en fraude. Derhalve stelt de ECB wijziging van artikel 11 van de ontwerpverordening voor met het oog op: a) De tijdige raadpleging van de belangrijkste betrokken partijen door de Commissie inzake het jaarlijkse werkprogramma; en b) het verkrijgen van instemming van de ECB en Europol inzake het jaarlijkse werkprogramma met het oog op de vaststelling ervan.

Door de Commissie voorgestelde tekst	Door de ECB voorgestelde wijzigingen ⁽¹⁾
--------------------------------------	---

Wijziging 3

Artikel 12, lid 3 van de ontwerpverordening

„(3) De Commissie zal een evaluatie van het programma uitvoeren. Uiterlijk op 31 december 2017, [...]”	„(3) De Commissie zal een evaluatie van het programma uitvoeren. De Commissie doet een ontwerp van een evaluatierapport toekomen aan de bevoegde door de lidstaten aangewezen nationale autoriteiten en verzoekt inzake de inhoud van het evaluatierapport instemming van de ECB en Europol binnen het kader van in Verordening (EG) nr. 1338/2001 voorziene raadgevende comité. Uiterlijk op 31 december 2017, [...]”
--	---

Uitleg

De efficiëntie van het Pericles 2020 programma dient prioritair te zijn zodat de algemene en specifieke doelstellingen ervan kunnen worden verwezenlijkt. De ECB is van oordeel dat goede coördinatie van het programma Pericles 2020 met bestaande EU en nationale programma's essentieel is, alsook met projecten van Europol en de ECB. Dienaangaande is de ECB van mening dat binnen het kader van in Verordening (EG) nr. 1338/2001 voorziene raadgevende comité met alle relevante partijen beraadslaagd dient te worden over het evaluatierapport, en dat daar tevens overeenstemming over dient te worden bereikt. Te dien einde doet de ECB het voorgaande tekstvoorstel dat tevens de rol van de ECB en Europol versterkt in de beoordeling van de effectiviteit en de efficiëntie van het Pericles 2020 programma en de mogelijke verlenging, wijziging of opschorting ervan.

Wijziging 4

Artikel 12, lid 4 van de ontwerpverordening

„(4) Bovendien legt de Commissie uiterlijk op 31 december 2021 een verslag voor aan het Europees Parlement en de Raad over de verwezenlijking van de doelstellingen van het programma.”	„(4) Bovendien doet de Commissie doet een ontwerprapport inzake de verwezenlijking van de programmadoelstellingen toekomen aan de bevoegde door de lidstaten aangewezen nationale autoriteiten en verzoekt inzake het evaluatierapport instemming van de ECB en Europol binnen het kader van het in Verordening (EG) nr. 1338/2001 voorziene raadgevende comité. ¶Uiterlijk op 31 december 2021 legt de Commissie een verslag voor aan het Europees Parlement en de Raad over de verwezenlijking van de doelstellingen van het programma.”
---	---

Uitleg

De succesvolle toepassing van de evaluatiemethode met betrekking tot het verwezenlijken van de specifieke doelstellingen van het Pericles 2020 programma vereist een brede waaier aan deskundigheid, kennis en informatie. Die conclusie volgt uit artikel 4 dat een brede reeks resultaten opsomt op grond waarvan de verwezenlijking van deze doelstellingen zal worden beoordeeld. Dienaangaande hangen resultaten niet slechts af van effectief optreden uit hoofde van het Pericles 2020 programma, maar tevens van een aantal externe factoren, waaronder het aantal vervalsingen in omloop, de beschikbaarheid van voldoende mankracht, financiële en technische middelen voor handhavings- en juridische autoriteiten, en van de tenuitvoerlegging van andere voor deze autoriteiten georganiseerde opleidingsprogramma's. Dienovereenkomstig dient het Pericles 2020 programma te worden beoordeeld op grond van alle aspecten die valsemunterij en fraude met de euro beïnvloeden. Derhalve dienen de ECB, Europol en de bevoegde nationale autoriteiten, die allen aanzienlijke relevante ervaring en informatie hebben vergaard, volledig te worden betrokken bij de beoordeling van de verwezenlijking van de doelstellingen van het Pericles 2020 programma. Bovendien dient inzake het finale evaluatierapport instemming van de ECB en Europol te worden verkregen.

⁽¹⁾ De vet gedrukte tekst geeft aan waar de ECB voorstelt om een nieuwe tekst toe te voegen. Doorhaling betreft tekst die de ECB voorstelt te schrappen.